

Paskaidrojuma raksts par 2016. gada budžetu

Aglonas novada domes 2016.gada budžets izstrādāts un iesniegts apstiprināšanai domē saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 14.pantu, likuma „Par pašvaldību budžetiem” 7.pantu, „Likuma par budžetu un finanšu vadību” 41.(1) pantu, „Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma”, LR Ministru kabineta noteikumu, citu likumdošanas normatīvo aktu prasībām.

Pamatbudžeta ieņēmumu daļā valsts budžeta mērķdotācijas izglītībai plānotas saskaņā ar likuma „Par valsts budžetu 2016.gadam” 6, 7., 8., 9. pielikumu. Dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi plānoti saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr.759 „Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2016.gadā” 2., 3. un 4. Pielikumu. Lai aprēķinātu izlīdzināmo vienību skaitu pašvaldībā, ņem vērā pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju skaitu un struktūru un pašvaldības teritorijas platību kvadrātkilometros. Pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju skaits uz 2015. gada 1. janvāri saskaņā ar MK 22.12.2015. noteikumiem Nr.759 bija 3978 iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaits, salīdzinājumā ar 2014.gada 1.janvāri, ir samazinājies par 112 iedzīvotājiem.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi, nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi un dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda plānoti MK 22.12.2015. noteikumu Nr. 759 noteiktajā apmērā.

Dotācija par sociālās aprūpes iestādēs līdz 1998.gada 1.janvārim ievietotajām personām plānota saskaņā ar MK 2015.gada 22.decembra noteikumiem Nr.757.

Pārējie ieņēmumi plānoti saskaņā ar noslēgtajiem maksas pakalpojumu, nomas, īres un pārējiem līgumiem, kā arī, analizējot iepriekšējo gadu izpildi un ņemot vērā pašreizējo situāciju.

Budžeta ieņēmumu prognoze, ieņēmumu sadalījums pa budžeta programmām un izdevumi pa iestādēm, struktūrvienībām ir izskatīti Aglonas novada domes izglītības un sociālo jautājumu, kā arī finanšu komitejas sēdē, piedaloties pašvaldības pagastu pārvalžu, iestāžu un struktūrvienību vadītājiem. Budžeta ieņēmumi un izdevumi pa iestādēm, struktūrvienībām apspriesti un saskaņoti ar pagastu pārvalžu vadītājiem un iestāžu, struktūrvienību vadītājiem, kā arī, konsultējoties ar novada speciālistiem. Pašvaldības budžets sastādīts pēc piesardzības principa.

Izdevumi plānoti, nepārsniedzot 2016.gada ieņēmumu prognozi un gada sākuma naudas līdzekļu un noguldījumu atlikuma kopsummu.

Aglonas novada domes 2016.gada budžets sastāv no **pamatbudžeta un speciālā budžeta.**

Aglonas novada pašvaldības **2016.gada pamatbudžeta ieņēmumi** domei iesniegtajā budžeta projektā plānoti 3366404 eiro apmērā. No tā, salīdzinājumā ar 2015.gada izpildi: iedzīvotāju ienākuma nodokļa plānotie ieņēmumi ir palielinājušies par 5.4%, dotācijas no finanšu izlīdzināšanas fonda (PFIF) samazinājums 5.9%. Naudas līdzekļu atlikums pamatbudžetā uz 01.01.2016. ir 221322 eiro un tiek iekļauts 2016. gada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību uzturēšanas izdevumu segšanai un projektu īstenošanas nodrošināšanai. 2016.gada janvārī, saskaņā ar noslēgto līgumu ar Valsts kasi, tiks saņemts aizdevums 80168 eiro apmērā pašvaldības autonomo funkciju veikšanai nepieciešamā autotransporta iegādes izdevumu segšanai Grāveru un Kastuļinas pagastu pārvaldēm.

Mērķdotācijas skolotāju darba algām, VSAO iemaksām un pārējiem izglītības pasākumiem uz budžeta projekta iesniegšanas brīdi pašvaldībām ir apstiprinātas 2016. gada janvārim-augustam. Sākot ar 2016. gada janvāri, valstī ir palielināta minimālā mēnešalgas likme un tā sastāda 370 eiro, šis algu paaugstinājums ir iestrādāts pašvaldības budžetā. Pārējo darbinieku amata atalgojumi nav palielināti. Pašvaldības budžetā nav iestrādāta darbinieku apbalvošana vai prēmēšana, ko pieļauj "Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums”.

Pašvaldības budžetā iestrādāti līdzekļi skolotāju algu izmaksai arī no pašvaldības budžeta, saskaņā ar domes pieņemtajiem lēmumiem. Aglonas internātvidusskolai tiek piešķirti 93041 eiro no pašvaldības budžeta, jo valsts budžeta mērķdotācija skolas saimnieciskajiem izdevumiem (saskaņā ar izglītības iestādes budžeta pieprasījumu) pilnībā nenodrošina skolas uzturēšanas izdevumus.

Plānojot 2016.gada budžetu, kā arī, analizējot 2015. gada izdevumus, pašvaldības vadība ir secinājusi, ka ir nepieciešamība pēc pašvaldības ieņēmumu palielināšanas, kā arī izdevumu samazināšanas nodrošināšanas tuvākajā laika periodā. Šajā nolūkā tiek veikts darbs ar parādniekiem par nekustamā īpašuma nodokļa nomaksu un komunālajiem maksājumiem, tiek izskatītas pašvaldības iestāžu darba organizācijas un līdzekļu ekonomijas iespējas. Organizējot pašvaldības iepirkuma komisijas darbu, panākta ievērojama līdzekļu ekonomija pašvaldības saņemtajiem pakalpojumiem un precēm, līdz ar to bija iespēja racionāli plānot pašvaldības 2016.gada budžeta līdzekļus – atbilstoši iestāžu, struktūrvienību saimnieciskajai nepieciešamībai.

Pašvaldības vadība reizi nedēļā apmeklē pagastu pārvaldes, lai apspriestu iedzīvotājiem aktuālos jautājumus, kā arī, lai pārvaldēs uz vietas ar pārvalžu vadītājiem izskatītu rezultātus darbam ar nekustamā īpašuma nomniekiem, nekustamā īpašuma nodokļa un komunālo maksājumu parādniekiem.

Prasības par nekustamā īpašuma nodokli (debitoru parāds) 31.12.2015. sastādīja 47422 eiro, komunālo maksājumu parādi 19288 euro, parādi par zemes nomu un NĪN par nomāto īpašumu 7375 eiro.

Pamatbudžeta ieņēmumi pa klasifikācijas kodiem ievietoti Saistošo noteikumu par 2016. gada budžetu pielikumā Nr.1 “PAMATBUDŽETS, PROGRAMMAS (iestādes/pasākuma) IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU TĀME 2016.gadam”.

Aglonas novada pašvaldības **2016.gada pamatbudžeta izdevumi** domei iesniegtajā budžeta projektā plānoti 3485990 eiro apmērā. Pamatbudžeta izdevumu struktūra atbilstoši ekonomiskās klasifikācijas un atbilstoši funkcionālās klasifikācijas kategorijām atspoguļota Saistošo noteikumu par 2016. gada budžeta pielikumā Nr.1 “PAMATBUDŽETS, PROGRAMMAS (iestādes/pasākuma) IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU TĀME 2016.gadam”.

Pielikumā Nr.1 “PAMATBUDŽETS, PROGRAMMAS (iestādes/pasākuma) IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU TĀME 2016.gadam” atspoguļoti arī Aglonas pašvaldības 2016. gadam plānotie izdevumi iestāžu, struktūrvienību un projektu skatījumā.

Pašvaldības 2016.gada budžeta projektā izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem plānots segt no 2015. gada budžeta līdzekļu atlikuma, kas 31.12.2015. pamatbudžetā bija 221322 eiro apmērā, bet speciālajā budžetā (t.sk. ziedojumi, dāvinājumi) 68546 eiro apmērā.

Pašvaldības piešķirtais finansējums GMI pabalstu nodrošināšanai 2016.gadā pašvaldības izdevumos plānots 98000 eiro apmērā, sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm 18336 eiro apmērā, maksājumi iedzīvotājiem pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildei 11512 eiro, dzīvokļu pabalsti naudā 7000 eiro, pārēji pabalstu veidi 44009 eiro. 2016. gadā kopējais trūcīgo iedzīvotāju pabalstiem plānotais apmērs ir 178857 eiro. Kopējais sociāliem mērķiem plānotais budžets (pabalsti, sociālās aprūpes centrs „Aglona”, sociālais dienests, sociālā māja Kastuļinas pagastā, bērnu brīvā laika pavadīšanas centrs, skolēnu darbs vasarā) sastāda 622849 eiro jeb 17.9% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem.

2016.gadā kopējais plānotais **pašvaldības finansējums izglītības iestādēm** (Aglonas novada pirmsskolas izglītības iestāde, Aglonas vidusskola, Aglonas internātvidusskola, Rīgas un visas Latvijas Metropolīta Aleksandra (Kudrjašova) Grāveru pamatskola, Priežmalas pamatskola, Šķeltovas pamatskola, Aglonas bazilikas kora skola un skolēnu pārvadāšana) ir 892571 euro jeb 25.6% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Tajā skaitā no pašvaldības finansētais apjoms izglītības iestāžu skolotāju algām ir 127652 eiro jeb 3.7% no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem.

No **valsts budžeta piešķirto mērķdotāciju apmērs**, kas paredzēts **izglītības iestāžu** skolotāju darba algu izmaksai, 2016.gada 8 mēnešiem ir 466954 eiro jeb 13.4%, Aglonas internātvidusskolai saimniecisko izdevumu segšanai 103093 eiro jeb 3.0% no kopējā pašvaldības budžeta.

Kopējais pašvaldības finansējums **kultūras iestādēm** (Aglonas novada kultūras centrs, kultūras nams Grāveru pagastā, tautas nams Kastuļinas pagastā, kultūras nams Šķeltovas pagastā, Aglonas novada centrālā bibliotēka, bibliotēkas Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastos), Aglonas novada Aglonas bazilikas koris „ASSUMPTA”) un **pasākumiem** 2016.gadā sastāda 270164 eiro jeb 7.7% no kopējiem izdevumiem.

2016.gadā kopējais pašvaldības finansējums pašvaldības **teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai** (tajā skaitā dzīvokļu un komunālā saimniecība, vides aizsardzība, pašvaldības transporta un traktortehnikas uzturēšana un remonts, ielu apgaismojums, teritoriju un projektu plānošana un īpašumu reģistrēšana, būvvalde) sastāda 399669 eiro jeb 11.5% no kopējiem izdevumiem.

Kopējais pašvaldības finansējums **pārvaldes iestādēm** (Aglonas novada domes administrācija, Grāveru, Katuļinas un Šķeltovas pagastu pārvaldes) ir 563775 euro jeb 16.2% no kopējiem izdevumiem, tajā skaitā 80168 autotransporta iegādei Grāveru un Kastuļinas pagastu pārvaldēm.

Veselības nozarei (feldšeru punktu uzturēšana Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastos) 2016.gadā plānoti 41362 eiro jeb 1.2% no pašvaldības pamatbudžeta.

Pārējo izdevumu daļu sastāda **projektiem, pasākumiem plānotie līdzekļi**, algotie pagaidu sabiedriskie darbi, asistenta pakalpojumi sociālās aizsardzības sfērā u.c.).

Speciālā budžeta ieņēmumus 199542 eiro apmērā veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi: autoceļu, ielu fonds 187542 eiro, dabas resursu nodoklis 5900 eiro, vecāku maksas par mūzikas skolu 2500 eiro, pārējie speciālā budžeta ieņēmumi. **Speciālā budžeta izdevumi** plānoti 266856 eiro apmērā, tajā skaitā 228028 eiro budžetā iestrādāti atbilstoši **autoceļu, ielu uzturēšanas** plānam, 24131 euro vides aizsardzības pasākumiem. Speciālajā budžetā 2016. gadā ir paredzēti arī **ziedojumu un dāvinājumu** izdevumi – 2015. gadā neizlietoto naudas līdzekļu atlikums un dāvinājumi 2016.g., tajā skaitā Rīgas un visas Latvija metropolīta Aleksandra (Kudrjašova) Grāveru pamatskolai izdevumi no ziedojumiem plānoti 7556 eiro. Speciālajā budžetā tiek uzskaitītas arī **vecāku maksas** par Aglonas bazilikas kora skolu, izdevumi 2800 eiro apmērā plānoti skolas izglītības pasākumu nodrošināšanai.

Speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi pa FKK un EKK attēloti Saistošo noteikumu par 2015. gada budžetu pielikumā Nr.2 „SPECIĀLAIS BUDŽETS, PROGRAMMAS (iestādes/pasākuma) IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU TĀME 2016.gadam”.

Aglonas novada domes budžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai pašvaldības izglītības, kultūras, sporta, sociālo, domes administrācijas darbības jomās, autoceļu, ielu, pārējās infrastruktūras uzturēšanai.

Aglonas novada pašvaldības 2016. gada budžeta prioritāte ir pašvaldības ilgtermiņa finanšu un saimnieciskās stabilitātes nodrošināšana. Aglonas novada pamatbudžetā pašvaldības ieņēmumu kopsomma ir vienāda ar izdevumu kopsommu 3667894 eiro un veido bezdeficīta budžetu. Aglonas novada speciālajā budžetā pašvaldības ieņēmumu kopsomma ir vienāda ar izdevumu kopsommu 268088 eiro un veido bezdeficīta budžetu. Sastādot budžeta izdevumu daļu, ir iekļauti atmaksājamiem aizņēmumi un 2015.gada beigās saņemtie kreditoru rēķini.

Aglonas novada dome saņemto aizņēmumu atmaksu 2016.gadā 181404 eiro apmērā veic saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ar Valsts kasi un Vides investīciju fondu, to noteiktajos atmaksas termiņos un apmērā. Aglonas novada pašvaldības aizņēmumu parāds uz gada beigām 1701549 eiro, salīdzinājumā ar aizņēmuma parādu uz gada sākumu 1811138 eiro, ir samazinājies par 109589 eiro jeb 6.1%.

Aglonas novada domes finanšu nodaļas vadītāja: Valentīna Lielcepure

21.01.2016.